

Eturistiriitojen sovittelu

Sovittelu suomalaisessa yhteiskunnassa

22.1.2009 klo 9-16

Eduskunnan Pikkuparlamentin auditorio

Antti Heikinheimo

Tuomioistuinsovittelu

- Laki riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa (663/2005)
- Voimassa 1.1.2006 lukien
- 31.12.2008 mennessä 237 rekisteröityä sovittelua, joista 62 tullut vireille erillisellä sovintohakemuksella
- Viisi eniten sovitteluasioita rekisteröinyttä käräjäoikeutta olivat: Espoo (39), Helsinki (24), Porvoo (18), Tampere (17) ja Lahti (16)

Sovittelija tuomioistuinsovittelussa

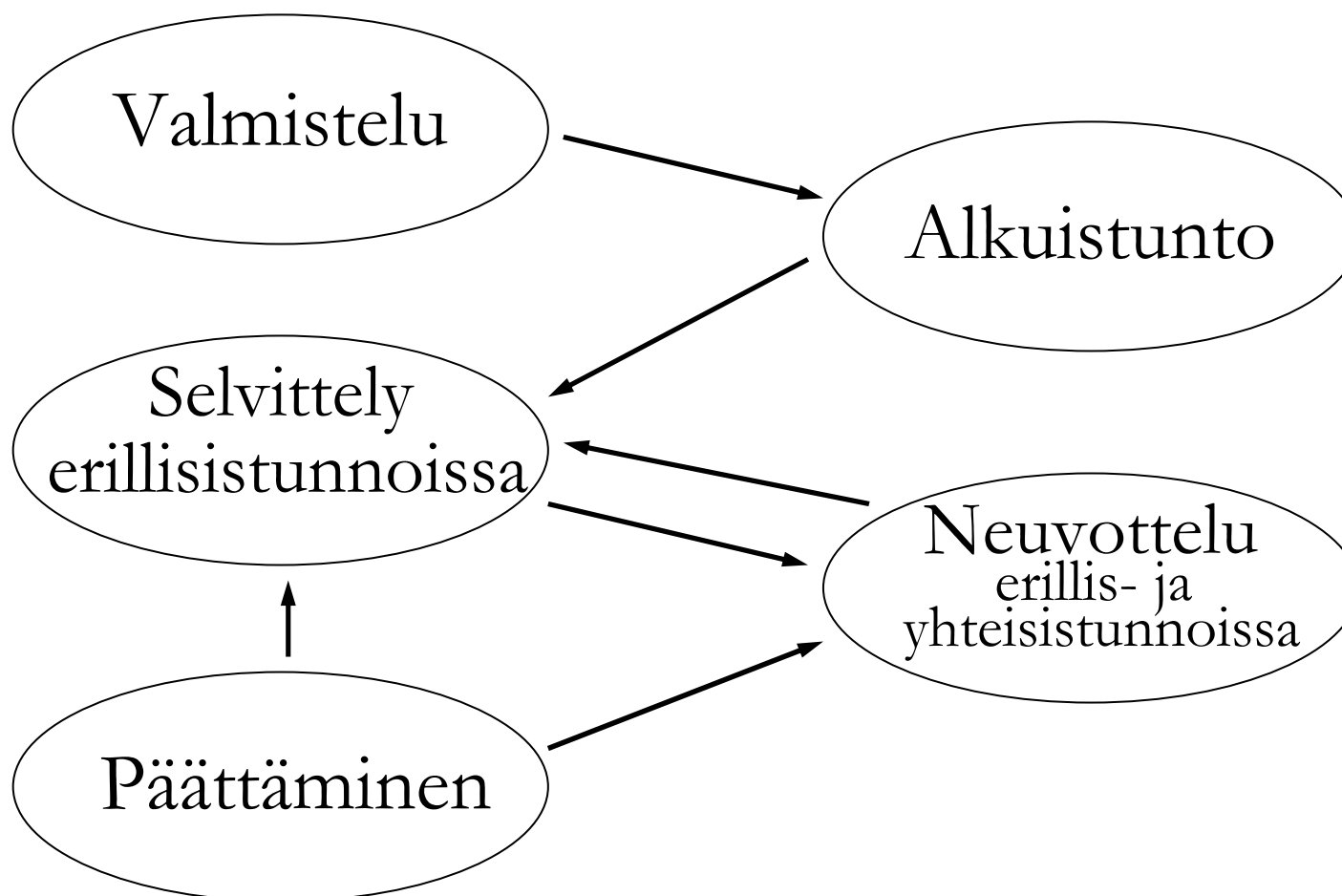

- **Sovittelija** on asiaa käsittelevän tuomioistuimen tuomari
  - Kuulee osapuolia ja neuvottelee heidän kanssaan
  - Auttaa osapuolia sovinnon aikaansaamisessa
  - Osapuolten pyynnöstä tai suostumuksella tekee sovintoehdotuksen

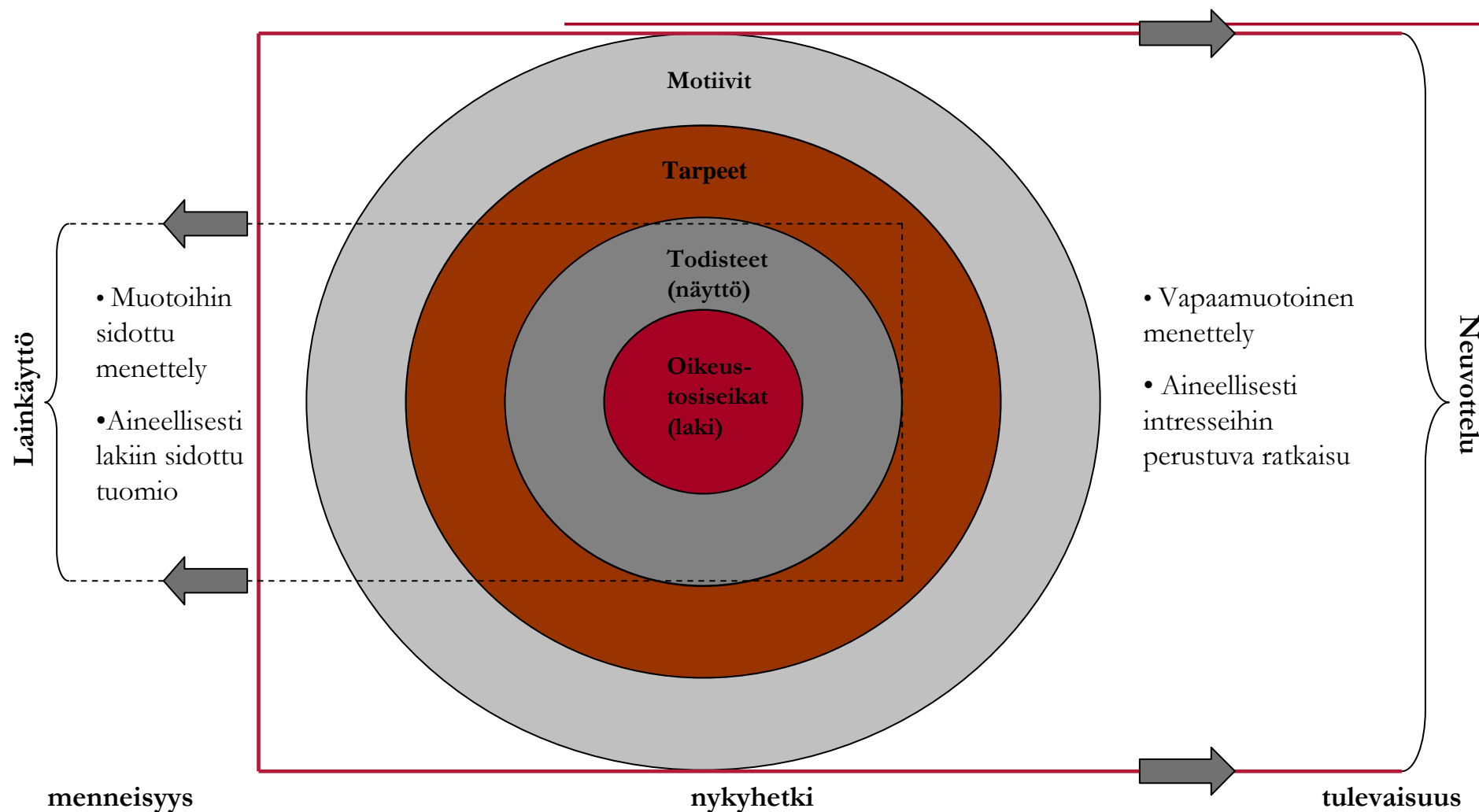
Sovintomenettelyn vaiheet

Oikeudenkäynti vs vaihtoehtoinen riidanratkaisu

Asemat – intressit – tarpeet ja huolet

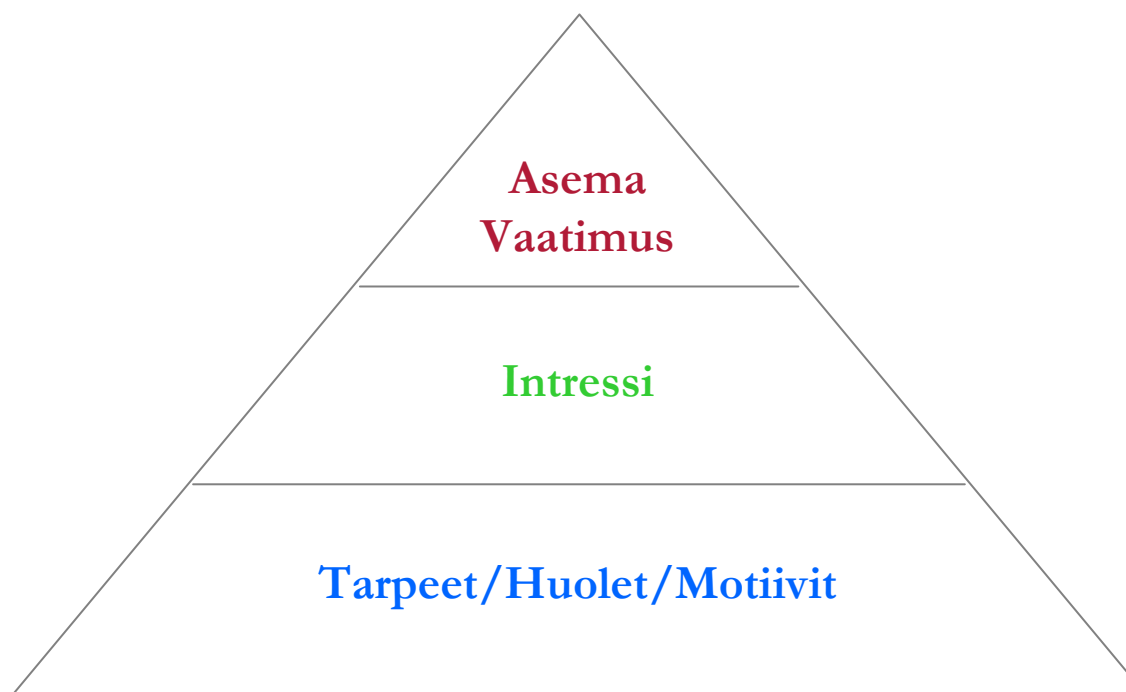

- Asemat voidaan "perata" intresseiksi, tarpeiksi, huoliksi => ongelmanratkaisussa on mahdollista etsiä yhteisiä nimittäjiä
- Jokaisen aseman/vaatimuksen taustalla on intressi
- Jokaisen intressin taustalla on tyydyttämätön tarve tai huoli
- Jokaisen tarpeen tai huolen taustalla on usein uusi salattu intressi, tarve tai huoli
- Mitä syvemmälle näitä tarpeita ja huolia kyetään tarkastelemaan sitä todennäköisemmin yhteinen ratkaisu on löydettävissä

Asemat – intressit - tarpeet

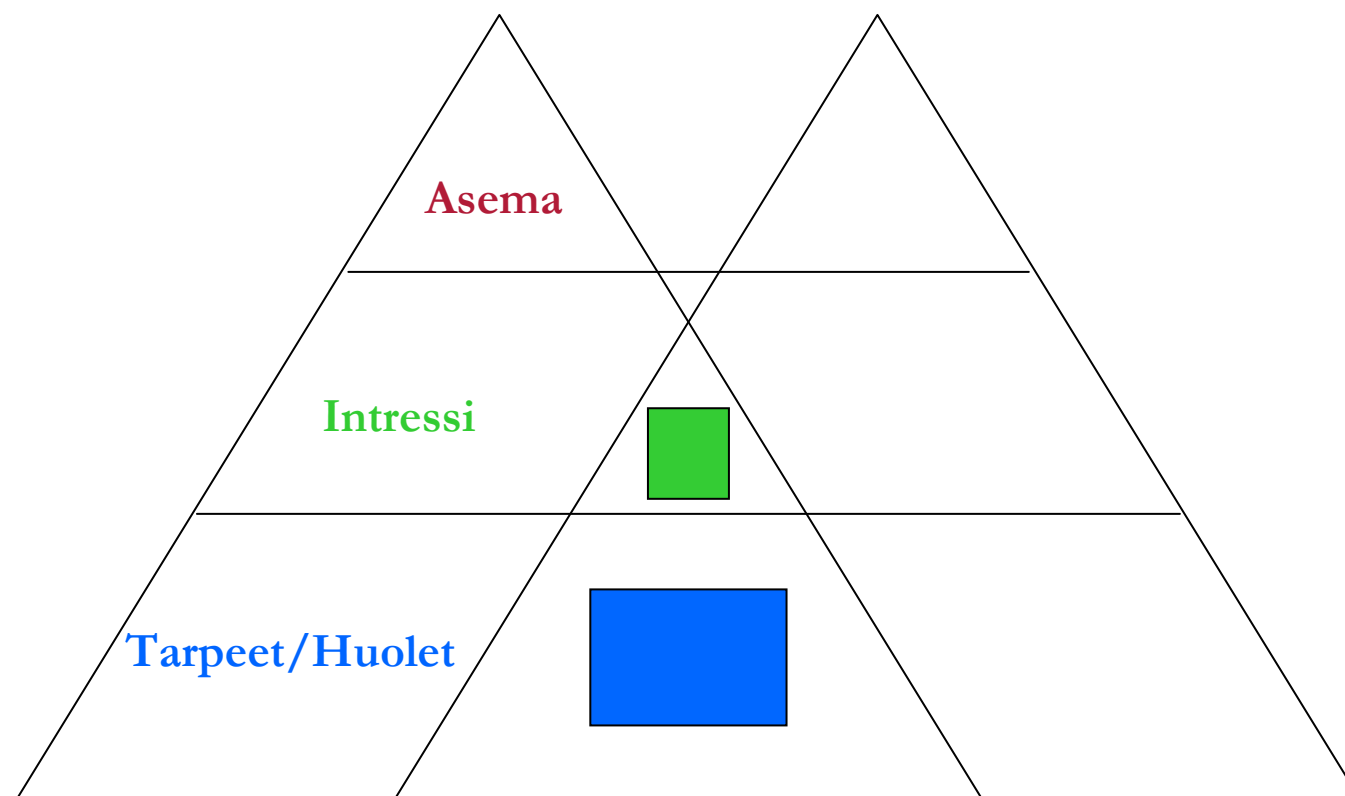

Intressien, tarpeiden ja huolien kohtaaminen

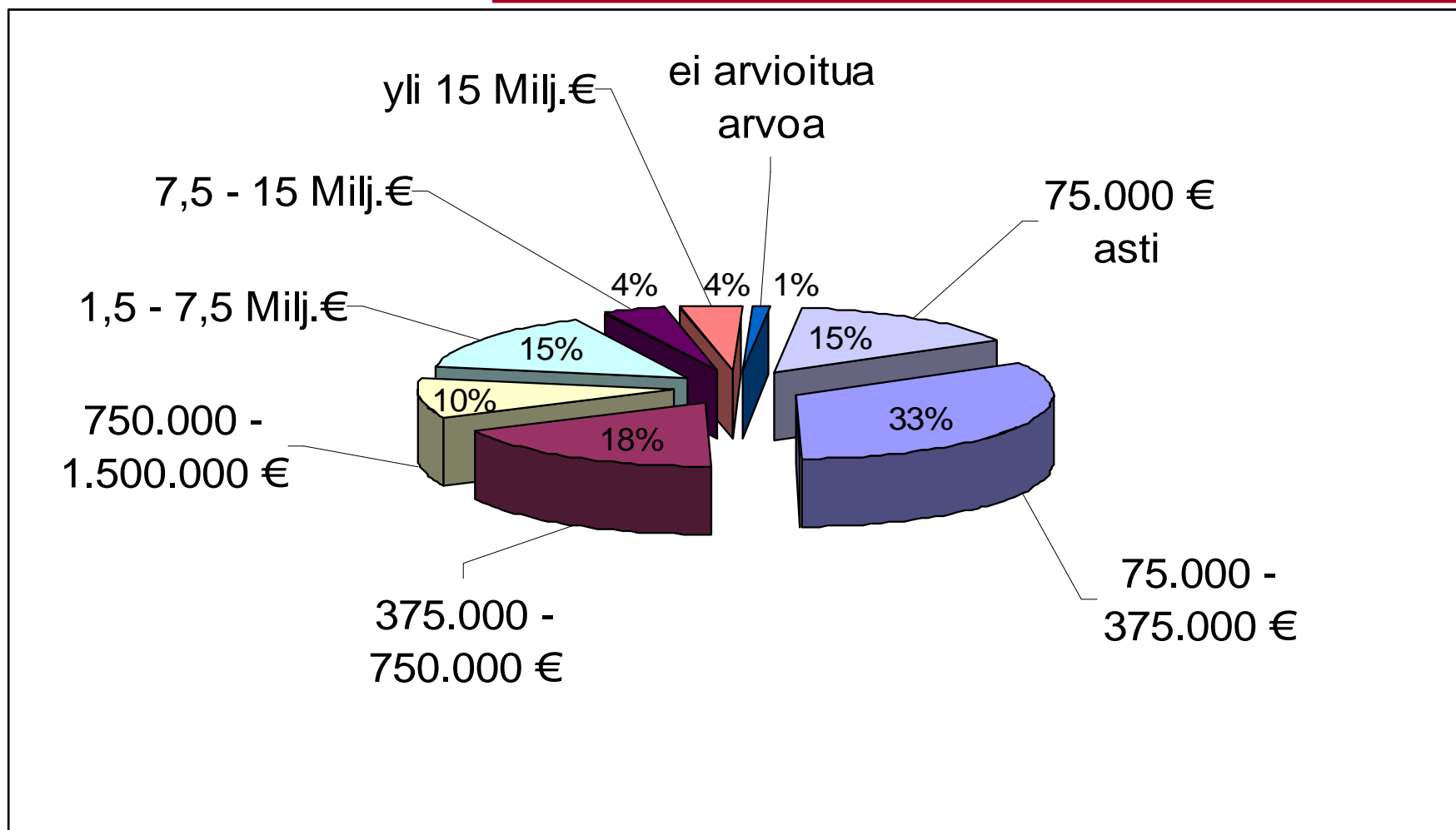
Aloitettut tuomioistuinsovittelut asiaryhmittäin per 31.12.2008

Pääluokan nimike	Kpl
Avoliitto-oikeus	7
Huoneenvuokra-asiat	1
Irtain omaisuus	12
Kiinteä omaisuus	30
Konkurssi	1
Lapsia koskeva lainsäädäntö	10
Muu riita-asia	20
Muut hakemusasiat	6
Perheoikeus	14
Perintö- ja testamenttioikeus	6
Sopimussuhteen ulkopuolinen korvausvastuu	23
Toimeksiantosopimus	28
Turvaamistoimet, hädöt, virka-avut	1
Työsuhde ja tasa-arvo	13
Täytäntöönpanoasiat	36
Velka- tai saamissuhde	17
Yhteisö ja säätiö	16

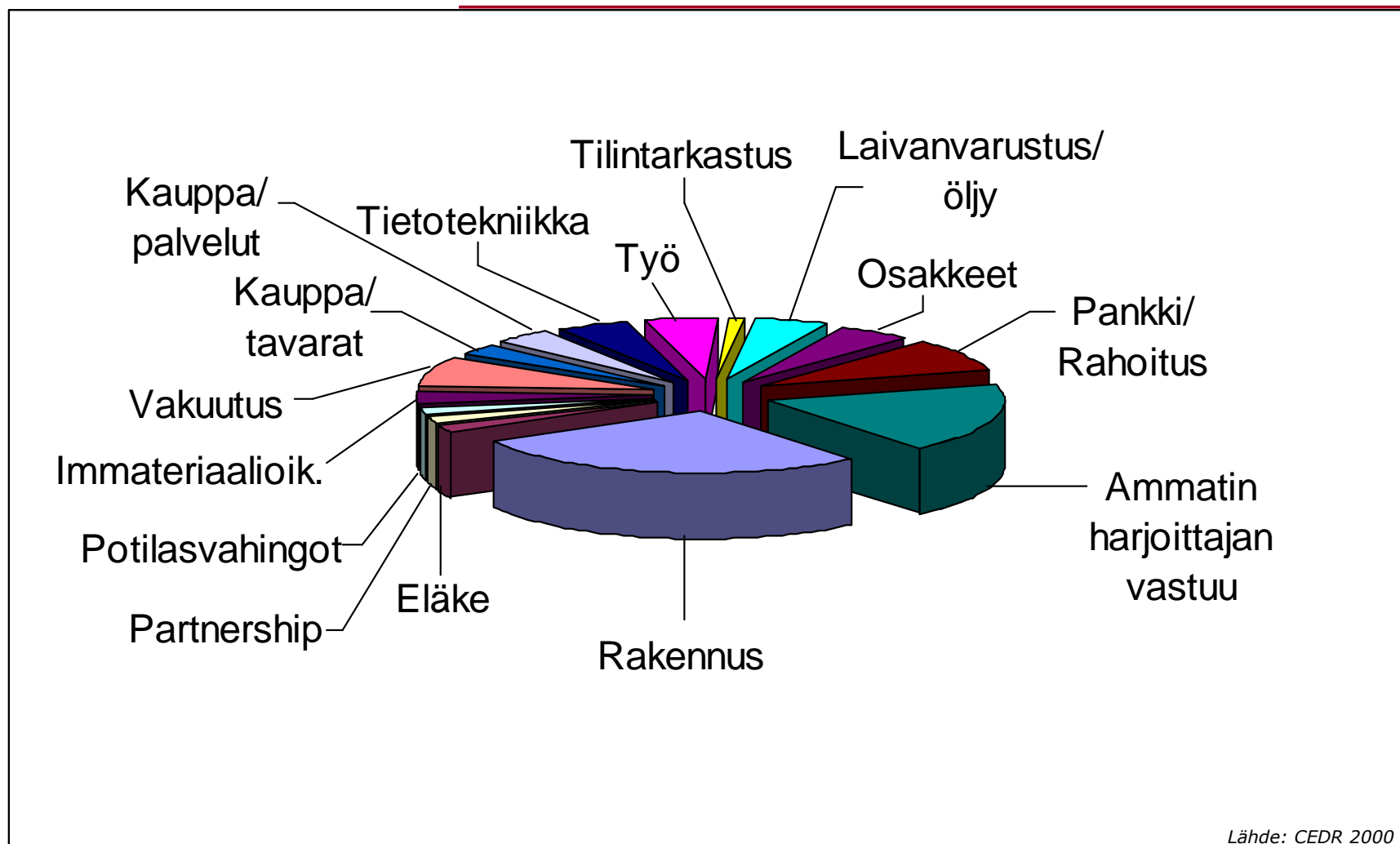

Esimerkki kaupallisten riitojen rahallisen arvon jakautumisesta

Esimerkki kaupallisten riitojen toimialakohtaisesta jakautumisesta

Sovittelun edut

- Stressin vähentäminen
- Ratkaisun lopullisuus ja suoritusten tehostuminen
- Tunteiden käsittely
- Tulevaisuussuuntautuneisuus
- Mahdollistaa alla olevan konfliktien ratkaisemisen
- Käyttäjien tyytyväisyys

Kriittiset näkökohdat

- Valtan epätasapaino
- Julkisen vallan merkityksen väheneminen
- Sosiaalisen kontrollin laajeneminen
- Täytäntöönpanokelpoisuuden puuttuminen

”Ymmärrän, että hän tällä kertaa haluaa ratkaista asian oikeuden ulkopuolella.”

VÄÄRÄ JOHTOPÄÄTÖS

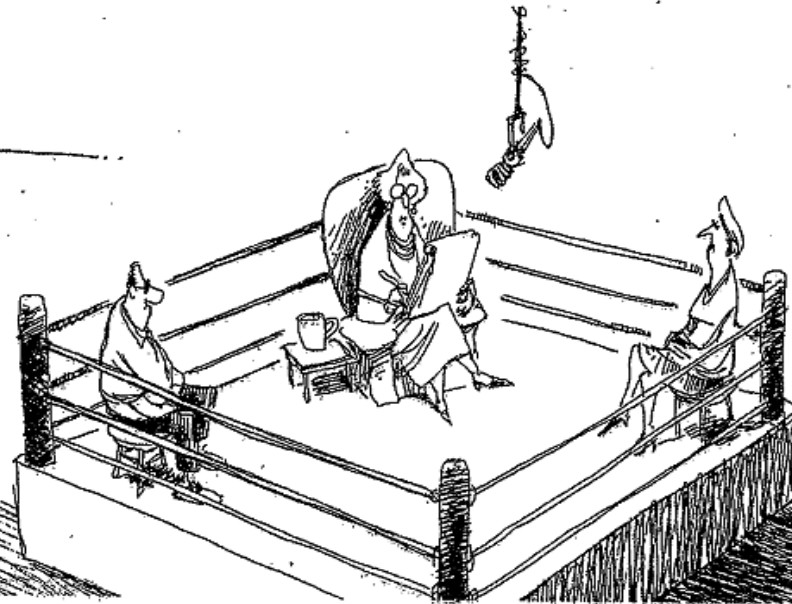
8.31'

NO NIIN...
VIIMEKSI TOTE-
SIMME, ETTEI
SOVITTELU TUOTA
TULOSTA. TÄNÄÄN
VOISIMMEKIN
SITTEN KOKEILLA
TOISENLAISTA
LÄHESTYMIS-
TAPAA...

DIST. BY UNIVERSAL PIZZES SYNDICATE

GO COMICS.COM / JOHNSONUTUR

 © 06 WILEY IJK, INC.

WILEYIJK@GARTALIJK.HET